

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΧΙΛΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

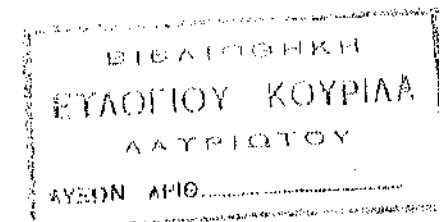
ΚΑΤΑ ΣΑΒΗΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΣΑΝ.

1885

Γ Α Λ Η Ν Ο Σ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ
ΠΡΟΒΑΙΝΟΥΣΑΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διὰ τὸ Βιωτικόν..... Δρ. Ν. 15.

Εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Γ α λ η ν ο ῦ

• • • • • Βιωτικόν..... • • • 20.

Ὁδὸς Πανακτωῶν

• τοῦς κκ. Φοιτητάς.. • • • 8.

Ἀριθμὸς 8.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ. — Μελέτη περὶ τῆς μόλυνσεως διὰ τοῦ πυματιώδους τοῦ καὶ τῶν διαφόρων αὐτῆς τρόπων, ὑπὸ Σπ. Ι. Κανελλῆ (ἐν Παρισίοις). (Συνέχ.). — Περὶ πτωσὶς καισαρικῆς τομῆς, ὑπὸ Ν. Πιστῆ (ἐν Παρισίοις). — Περὶ πυματιώσεως τῶν οὐρογεννητικῶν ὀργάνων, ὑπὸ Βαρθολομαίου Γκιζῆ (ἐν Παρισίοις). — Στατιστικὴ ἐκθεσις τῶν ἐν τῇ χειρουργ. κλινικῇ ἀπὸ τοῦ τοῦ τοῦ 1883 μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 νοσηλευθέντων τραυματιῶν, ὑπὸ Δ. Τ. Ταμπάκοπούλου. (Συνέχ.). — Εἰδοποιήσις Διευθύνσεως. — Βιβλ. βελτίον.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΛΥΝΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΥΜΑΤΙΩΔΟΥΣ
ΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΑΥΤΗΣ ΤΡΟΠΩΝ

ὑπὸ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΙΩ. ΚΑΝΕΛΛΗ (ἐν Παρισίοις).

(Συνέχεια δρμ. σελ. 134).

Ἀναμφισβήτητον εἶναι, ὅτι ἐν ἀνθρώπῳ τις οἰοσδὴποτε μολυνθῇ ὑπὸ φθίσεως, δὲν ἀρκεῖ μόνον ὅπως ἐκτεθῇ τῇ μόλυνσει· δύναται τις νὰ ζήσῃ, ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἡμερησία πειρατήρησις, ἐπὶ μακρὰ ἔτη, εἰς ἐστὶν μολύνσεως, φερ' εἰπεῖν ἐν νοσοκομείῳ, καὶ ἐν τούτοις νὰ μέλῃ ἀπολύτως ἀπρόσβλητος. Οἱ νοσοκόμοι οἱ ἐκ τῶν νοσοκομείων ἀπαχωροῦντες λόγου χάριν, οἵτινες μετὰ τριακονταετίαν ἐν Παρισίοις τυγχάνουσι συντάξεως, ἀποδεικνύουσι τὸ γεγονός· τοῦτο ἀληθέστατον. Ἄρα πλὴν τοῦ μολύσματος

τος υπάρχουν και άλλοι ειδικοί όροι, οι τίνες διδραματίζουσιν οίον ειδήλογον ούτιώδες, αίτιολογικόν πρόσωπον· φαίνεται ότι τὸ βακτηρίδιον νὰ μὴ ἀρχῇ μόνον ἐν συνήθειαν ὄρει· νὰ παρκατέλῃ τὴν φυμακτίωσιν· δέον νὰ εἴη σύγκρη κατ' ἄλληλον ἔδαφος· ἢ μέτον καλλιεργείας· ἐφ' οὗ ν' ἀναπτύχῃ δυνάμεις καὶ εὐχερῶς· ἐκ τῆς ὑπάρχοντος ἰδῆς, λείπει ὅμως ἔδαφος γόνιμον πρὸς ἐπιχειρήσασθαι ἐκείνου βλάστησιν καὶ πολλαπλασιασθῆναι, δύναται δ' ἰσχυρῶς βλαστῆναι· ἀποξηρανθῆναι, ν' ἀποπνιγῇ ἄλλαις λέξεσιν, ἀπαρραλλάκτως ἐπὶ σθένεσιν ἢ καρποφόρος· δύναμις σπόρου φυτικοῦ οἰουδὴποτε, μὴ ἐμπιπτόντος ἐπὶ καταλλήλου γεωργικοῦ χώρου. Δυνάμειν ἔτι ν' ἀγνοῦμεν τὰς εἰδικὰς συνθήκας καὶ τροποποιήσεις, αἵ τίνες ἀπαιτοῦνται ὅπως ὑπάρχουσιν ἵνα τὸ ἄτομον κατὰ τὴν ἐπιτήδειον εἰς τὴν φυμακτίωσιν μολύνσιν, πλὴν τὸ ἀποτέλεσμα τυγχάνει ἀναμφίλεκτον. Μάλιστα δυνάμεθα εἰπεῖν ὅτι εἶναι γενικὸν καὶ ὅτι παρκατέλῃται ἐν ταῖς πλείστοις νόσοις, αἵ τίνες ἀπαρτίζουσιν τὴν χορείαν τῶν μισμακτικῶν, μολυσματικῶν καὶ συμμικτῶν παθήσεων. Οὕτω δ' κ. Chauveau ἀπέδειξεν ὅτι τὰ πρόβατα τῆς Ἀλγερίας εἰσὶν ἄνοστα ὡς πρὸς τὸν ἐνθρῶνα, καὶ ἐν τούτοις διὰ τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε ἀναλυτικῶν, μακροσκοπικῶν καὶ μικροσκοπικῶν μεθόδων, δὲν εὐρίσκουμεν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην διαφοράν μεταξὺ τοῦ ὀλίγου ὄργανου καὶ τοῦ αἵματος τῶν προβάτων τῆς Ἀφρικῆς καὶ ἐκείνων τῶν ἡμετέρων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἐπίσης εἶδομεν ὅτι ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐπὶ δεκτικότητος τῆς φυμακτίωσιν μολύνει, τὰ ποικίλα ζωικά εἶδη (κύνες, κύνες, γαῖα κ.λ.), παρουσιάζουσι μεγίστας διαφοράς. Αἱ διαφοραὶ αἵ κύνες, μῦς, γαῖα κ.λ.), παρουσιάζουσι μεγίστας διαφοράς. Αἱ διαφοραὶ αἵ τίνες ὑπάρχουσιν μεταξὺ τῶν ποικίλων ζωικῶν εἰδῶν, ἐννοεῖται ὅτι ὁμοιοτρόπως ἐν τοῖς ἀτόμοις καθιστάται, ὡς τοῦλάχιστον διδάσκει ἡμᾶς ἡ κλινικὴ σπουδὴ τῆς φθίσεως τῶν πνευμονίων. Παρ' ἐν ἀρρώστῳ ἐπὶ παρὰ δείγματι ἢ φθίσεως εἶναι χρόνιος, παρ' ἑτέρῳ εἶναι ὀξεία σχετικῶς, ἐπὶ παρὰ τρίτῳ ὀξεία. Ἐν πάσαις ὅμως ταῖς περιπτώσεσιν, ἢ αἰτία τῆς νόσου εἶναι ἡ αὐτὴ, ἐν ᾧ ἴσως τὸ ὀργανικὸν ἔδαφος τοῦ ἀτόμου δὲν εἶναι ὁμοίον, διότι ἴσως οἱ κλινικοὶ ἀντιδρῶσι διαφόρως τῇ ἐπιρροῇ τοῦ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ φυμακτιογόνου ἰοῦ· οὕτω κατὰ Duboue «ὅταν ἐν τῇ νεκροτομῇ εὕρωμεν πνευμονικὰς οὐλὰς, ἐνδείκνυνται φυμακτίωσιν ἰαθείαν, λογικὸν εἶναι νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐτελέσθη προηγουμένως ἐνοφθαλμισμός, πλὴν ὅτι ἡ νόσος ἔμεινε τοπικὴ, ὅτι συνεχῶς εἰπεῖν δὲν ἐπεξετάθη οὐτε ἐγενεκέσθη, διότι δὲν εὗρεν ἐν ἔδαφος εὐνοϊκὸν εἰς ἀνάπτυξιν τῆς». Ἡ δυνάμειν εἰπεῖν ὅτι ἡ νόσος κατόπιν οἰκισθῆποτε ἐνοφθαλμιστικῆς δόσιν (εἰσπνοή, ἐνοφθαλμισμός, πέψις φυμακτιῶν οὐσιῶν, εἰσπνοή τοῦ ἰοῦ διὰ τῆς συνουσίας καὶ διὰ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων) γενικευθεῖται καὶ καθολικευθεῖται, ἐπὶ γὰρ εἶτα καὶ ἐσθῆθη ὡς μὴ εὐρύστα κατὰλλήλον ἔδαφος πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῆς, μὴ παραγαγοῦσα οὕτως ἢ μόνον τοπικὰς τινὰς ἐκδηλώσεις ἰαθείας μετέπειτα διὰ παρκατέλῃται οὐλῶν ἢ ἀποτιτανώσεως

τῆς ἀρχικῆς νοσήσεως ἐπεξεργασίας· φαίνεται ὡς αὐτὴ ἐν παρκατέλῃσι περὶπτώσει τὸ καλλιεργητικὸν τοῦ τοιοῦτου ἀτόμου ἔδαφος· νὰ μὴ ἦναι ἐπιθετικὸν πρὸς παρκατέλῃ ἐν ἐκείνῳ βλάστησιν τοῦ φυμακτιώδους ἰοῦ, ὅστις ἐπὶ τέλους πνίγεται, μονολοεῖ σθένεσιν ὡς πᾶν τι σθένει ἀποκαρυσθεῖς, μὴ παραγαγὼν οὕτω ἢ ἐκτρωτικὴν καὶ ἐξαμβλωτικὴν τινὰ τῆς νόσου μορφήν, ἥς αἱ τοπικαὶ ἐκδηλώσεις λήγουσι δι' ἰαθείας. Γνωρίζομεν οὕτως ὅτι ἡ φθίσις εἶναι συγχορὴ παρὰ τισιν ἡλικίαις, ὅταν παρὰ τοῖς ἐφήβοις, ὁπότε προικεῖται γενικῶς· εἰπεῖν τὰς ὀξείας μορφάς, τοῦ ὅπερ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ τῶν νέων ἀτόμων ἔδαφος εἶναι προσφιλέστερον αὐτῇ τοῦ τῶν μᾶλλον ἡλικιωμένων ἢ καὶ γεγηρακότων.

Τέλος νέον ἔρεσμα εὐνοϊκὸν τῆς μολύνσεως χορηγεῖ ἡ γεωγραφικὴ τῆς φθίσεως διάσπορα καὶ ἡ μεγάλη αὐτῆς παροῦσα ἀνάπτυξις ἐν χώραις ἐν αἷς πρὸ τῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀφίξεως· ἦν ὡς λέγουσιν ἄγνωστος. Πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς, αἱ νῆσοι τῆς νοτίου ὠκεῖας, ἦσαν ἀπροσβλήτοι ἐκ φυμακτίωσιν, ἥτις ἀντιστρόφως τανὺν κατέστη· τοὺς κατοίκους αὐτῶν (Bush, Budd)· οἱ νέγροι οἵ τίνες ἀπὸ τῆς Ἀμερικῆς ἀρχὴς ὠγαίης καὶ ἀνοσίας, πρὸ δεκαετίας κατὰ Ravling, εἰσὶ λεία τῆς νόσου, τούτεστιν ἀπὸ τῆς ἀναπτύξεως τῆς σχέσεως αὐτῶν μετὰ τοῦ πολιτισμένου κόσμου, καὶ ἴσως κατὰ G. Soubert ἐπίσης ἀπ' αὐτοῦ αἱ γενεαλογικαὶ σύμμιξεις πολλαπλασιαζόνται, τοῦ ὅπερ ἀποδείκνυνται ὅτι ἡ γὰρ μήλις μολύνει ποιεῖ τὰ πλείονα θύματα. Ὁ Δρ. A... διηγείται ὅτι ἐν Rio-Janeiro ἡ φθίσις, ἀπηνία μέχρι τοῦ 1818, ἔλαβε μεγίστην ἀνάπτυξιν καὶ ἔκτασιν σὺν τῇ ἐμπορικῇ τῆς πόλεως ἐπαύξει. Ὁ Οκρράλεος πλὴν ἀτυχῆς Crevaux διηγῆται ὅτι ἐν τοῖς ὁδοῖς τοῦ Oronoque ὁ Ἰνδὸς φεύγει πρὸ τῶν ξένων, αἵ τίνες βήχουσι· φοβεῖται μάλιστα καὶ τὴν ἐπαφὴν τῶν ἀντικειμένων ἅτινα χρησιμεύουσι ταῖς ἀνάγκαις αὐτῶν. Οἱ νέγροι τῶν ἐνδῶν τῆς Ἀφρικῆς κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Livingstone δὲν προσβάλλονται ὑπὸ τῆς φθίσεως· αὐτὴ τοὐναντίον εἶναι ἐπ' ἀκρὸν συγνή μεταξὺ τῶν ἐγγυρῶν τῶν παρχίων, οἵ τίνες εὐρίσκονται ἐν στενοτάταις σχέσεσι μετὰ τῶν λευκῶν βροτῶν.

Ἐξ ὧν τῶν τρόπων τῆς μεταδόσεως ὁ μᾶλλον συνηθέστερος καὶ ἐν πάντεσιν παρεδέρχεται εἶναι ὁ προερχόμενος ἐξ ἐπανελημμένης ἐπαφῆς, συγκατοικήσεως μετὰ φθισικῶν ἀτόμων· ἐν τῇ στατιστικῇ τοῦ Compin μεταξὺ 98 ἱστορικῶν εἰλημμένων ἐκ διαφόρων συγγραφέων, 83 περιπτώσεις ἔχουσιν ὡς αἰτίαν τὴν διὰ συγκατοικήσεως μολύνσιν· ὅντως ἢ ἐν κοινῇ ζωῇ ἐκτὸς τοῦ οἴκου ἀτόμον εἰς τὸν οἶκον· μολύνσεως ποικίλους, ὅταν ἀπορροφῇ διὰ τῆς εἰσπνοῆς ὧν τῶν βλαβερῶν μισμακτικῶν ὧν τῶν προερχομένων ἐκ φθισικῶν (πτύελα κομποποιημένα, ἀποτρίμματα ποικίλα, ἰδρώτες κ.τ.λ.). Ἡ μόνη ἐπαφὴ δὲν εἶναι πᾶν ἐπὶ τοῦ κατὰ Villemain, ὅστις λέγει· «εἰ, ὅτι ἀφορᾷ τὴν μάστιγαν καὶ τὴν φυμακτίωσιν,

θεωρῶ τὴν ἀπλὴν ἐπαφήν, καὶ τὴν στενοτάτην μάλιστα, ὡς ἐξ ὁλοκλήρου ἀθώων καὶ ἐαυτὴν, ἐὰν ἀπαγορευθῇ ἡ ἀπορρόφισις τῆς μολυσματικῆς οὐσίας, ἥτις ἀπορροεῖ ἐκ τῶν ἀναπνευστικῶν ὁδῶν. Ἡ διὰ τοῦ ἐμφυλίου μεταδόσις τοῦνκντίον εἴπομεν καὶ ἄλλα, ὅτι εἶναι ὁ σπυρνώτερος τρόπος μολύνσεως παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ὁ Albers de Bonn¹⁾ φησὶν φέρει 5 περιπτώσεις ἀνζυμικῶν κυματῶν ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας εἰς οὐδεμίαν αὐτῶν δὲν παρήλθῃ μόλυνσις, τὰ δὲ τοπικὰ φαινόμενα δὲν ἐπαρουσίασκον οὐδὲν τὸ ἰδιαιτέρον. Τέλος ὁ καθηγητὴς Verneuil²⁾ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 22 Ἰανουαρίου 1883 τῆς ἐν Παρισίοις Ἀκαδημίας τῆς ἱατρικῆς ἀνέφερε τυχαίαν ἐνοφθαλμίσιν τῆς φυματιώσεως ἐπεληθούσας εἰς ὑποδοχὴν τινὰ τῆς κλινικῆς τοῦ κ. Cadet de Cassicourt κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν νεκροτομῆς τινος. Μετὰ χρόνον τινὰ παρατηρήσας ἐκ νέου τὴν ἀσθενή, ὁ κ. Verneuil, εἶδεν ἐπεληθούσαν βραχίαιαν μηνιγγίτιδα ἀπὸ τῆς ὁστεωδῶν ἀποστημάτων, φύσεως φυματιώδους. Ἐπίσης δυνάτῃ εἶναι ἡ μεταδόσις τῆς φθίσεως ἐκ τοῦ ἀνδρός εἰς τὴν γυναῖκα διὰ μέσου τοῦ προκύνου τῆς συλλήψεως ἢ ἀνάπτουσι, πρῶτα ἐν τῷ μητρικῷ κόλπῳ ἐμβρύου φέροντος τὸν βλαστὸν φυματιώσεως, ἢ τὸ ὀλιγώτερον κτώμενον διὰ τῆς κληρονομικῆς ἐν δυνάμει, φέρεται οὕτως ἐκ τῶν μεταδοτικῶν τρώγων, δι' ὧν ἡ φθισικὴ νόσος δύναται νὰ παρῇ ἐπικτήτως εἰς τὴν γυναῖκα. Οὕτως ἐξηγεῖται ὅτι ἡ μόλυνσις εἶναι συχνότερα ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν γυναῖκα καὶ ὅτι γυνὴ δὲν γίνεταί συχνάκις φυματιώσα ἢ μετ' ἑνὸς τοκετόν. Ἰδού τί λέγει ὁ καθηγητὴς Verneuil περὶ τῆς διὰ τῶν γεννητικῶν ὁδῶν μολύνσεως ἐν ἐπιστολῇ τοῦ τινὲ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν κ. Ἀλφρέδον Fournier, καθηγητὴν τῶν σφιλιδικῶν νόσων ἐν τῇ ἱατρικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων³⁾ «ἡ πρωτογενὴς γεννητικὴ φυματιώσις, ἀνεξάρτητος τῆς χοιραδώσεως, γεννᾶται ἱσθμῷ ἀπλῶς κατὰ τὴν συνουσίαν δι' ἐπιδείξις μολύνσεως, ἥτοι διὰ προχωρήσεως τοῦ φυματιώδους μικροζώου διὰ μέσου τῶν κατωτέρων γεννητικῶν ὁδῶν μέχρι σημείου τινὸς τῆς συσκευῆς ἐνθα εὐρίσκει τοὺς εὐνοϊκοὺς τοπικοὺς ὅρους πρὸς διαμονὴν τοῦ καὶ ἀνάπτουσι τοῦ... Οὐχ ἥττον πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῶσιν αἱ ἀποδείξεις πρὸ τοῦ διακηρυχθῆναι ὅτι ἀπεδείχθη θετικῶς ἡ μεταδόσις τῆς φυματιώσεως διὰ τῆς γεννητικῆς μολύνσεως». Ἐπικρίνων δὲ τὸ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τοῦ κ. Verneuil ἐνεχόμενον ὁ κ. Debove ἀποφασίζει ὡς ἐξῆς: «ἡ διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν γεννητικῶν ὁργάνων μόλυνσις, προσερχόμενα ζήτησιν ὑπὸ τοῦ Verneuil, εἶναι ὑπόθεσις μακροφύκης δυνάμεως οὕτως ἐξηγεῖται γεγονότα τινὰ φυματιώσεως ἀρχομένη: ἐκ τοῦ ὄρχεως καὶ

1) Rust's magasin, 1884.

2) Hypothèse sur l'origine des certaines tuberculeuses genitales dans les deux sexes. In gazette hebdomadaire. τ. 44, 1883.

τὰς φυματιώδεις ὀρχίτιδας τὰς κατὰ τὴν βλεννορροίαν ἐπαρχομένης. Ἐως τοῦ νῦν παρεδίδοντο ὅτι παρὰ φθισιῶντι, ὅλα καὶ φλεγμονῇ καὶ ἰδίως ἡ ὀρχίτις ἔτεινον νὰ κατὰστῶσι φυματιώδεις: πλὴν φλεγμονὴ τις δὲν δύναται νὰ παρῇ ὅχι εἰδικὸν παράδειγμα: παρῇ γὰρ αὕτη ὑπὸ τούτου, ἢ ἄλλης, ἀπὸ παρὰ χύσεως, ἐκείνης δὲ ἄλλου αἵματος, ἐννοεῖ τὴν ἀνάπτουσιν αὐτοῦ. Διὰ τὴν φυματιώδη ὀρχίτιδα, τὸ βλαστὸν τοῦ μήδους νὰ παρῇ ὑπὸ τοῦ ὀρχνισμοῦ, ἀλλ' ὁφείλοντος κατ' ἀνάγκην νὰ ἔλθῃ ἐκ τῶν ἐξῶ, δὲν ἀμφισβῆλλω ποσῶς νὰ παρῇ αὕτη, ὅτι ἡδυνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὴν γεννητικὴν ὁδόν: πλὴν αὕτη ἡ ὑπόθεσις ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν γέννησιν φυματιώσεως, εἰς τὰ δύο γένη εἰσάγεται ἐπὶ ἐπὶ γεγονότων ἀτελεστάτων, ὥστε δὲν δύναται νὰ δώσωμεν ὀλιγότερας ἀναπτύξεις: σπουδῆς. Ἡθὺς ἐστὶν αὖτε σπουδῆς κατὰ Δικαστηρίον νὰ γνωρίσωμεν ἐὰν ἐν τισὶ περιπτώσεσι τὸ ἐμβρυον παρῇ αὐτῇ συγγενῇ φυματιώσιν, τοῦ ὅτι ἡθεὶς προσηλπίσται αἰεὶ ἐπὶ μᾶλλον τὴν φυματιώσιν τῇ διὰ τοῦ μέσου τοῦ ἐμβρύου μεταδομένην σφιλίδι, πλὴν αἱ περιπτώσεις τῆς συγγενεῖς φυματιώσεως εἰσι σπάνιαι, καὶ δὲν ἐπεδεχόμεθα τὸ σπουδαῖον γεγονός: ὅπερ μὰς ἐπαγγέλλει τὸ ἐὰν ὅμως ἡ φυματιώσις εἶναι κληρονομικὴ ὡς μικροβίον, ἢ ὡς ἰδίᾳ προδιθέσις (ιδιοσυγκρασία καὶ σύστασις), ἢ ὅτε μὲν ὡς μικροβίον, ὅτε δὲ ὡς ἰδιαιτέραν προδιθέσιν: ἢ καλλιεργητικὸν ἔδαφος: πρὸς ἀνάπτουσιν τῆς νόσου, εἶναι ζήτημα περὶ οὗ θέλωμεν διαπραγματευθῆναι in extenso ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῶν κλινολογιῶν τοῦ τῶν μελετών.

Ἡ British Medical Association, ἀπευθύνει τῶν ἐρωτημάτων περὶ τοῦ ἐὰν ἡ φυματιώσις ἀναπτύσσεται διὰ μεταδόσεως ἀπὸ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ μὴ, μετὰ τῶν κατὰ τὴν ἀναπτύξεως, αἱ ἑλκεῖς γίνονται ὡς ἐξῆς διακριτικῶς: 153 περιπτώσεις κατὰ τὴν ἀναπτύξεως μολυσμοῦ μετὰ τῶν συζύγων, μετὰ τῶν 119 φερόντων ἢ νότος μετεδίδθη ἐκ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν γυναῖκα. Ὁ Comprix αὖτις ἐν ἰδίᾳ θέσει μνημονεύει τῇ ἡ ἐνδεικνύει 28 περιπτώσεις μεταδόσεως τῆς νόσου ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν γυναῖκα, 24 δὲ ἐκ τῆς γυναίκης εἰς τὸν ἄνδρα. Ἐπὶ τῶν ὑποπτηριζουσὶ τινὰς χωρὶς ὅμως νὰ φέρωσι καὶ περιπτώσεις πρὸς πιστικότητά ὅτι ἡ φυματιώδης νόσος δύναται νὰ μεταδοθῇ ἐκ θηλάζοντος νηπίου εἰς τιτθίδα.

Ἡ μόλυνσις ἐπίσης δύναται νὰ ἐπισυρῇ κατὰ τὸ λέγειν τινῶν συγγραφέων, διὰ μέσου παντὸς ἀντικειμένου μολυνθέντος ἀπὸ φθισιῶντος: οὕτως ὁ Laennec συνίστα νὰ μὴ χαῖνται ἐνδύματα φυματιῶντων ὥστε γίνονται ἐν τισιν οἰκογενείαις. Κατὰ Windhil (Virchow's Jahresbericht, 1867), τὰ ἐνδύματα, ἰδίως δὲ τὰ ἐξ ἱεροῦ, δύναται νὰ ὡς φορεῖ: τοῦ μολυσματοῦ, κατὰ δὲ Villemin εἶναι ἐπικινδυνώτεστα τὸ μεταχειρίζεσθαι τὰς κλινιστρωνικὰς καὶ ἐνδύματα φθισιῶντος: ἀπομακρύνει, τὸς ἐν

τοῖς νοσοκομείοις ὅσῳ καὶ ἐκτὸς αὐτῶν (πόλεις καὶ χωριά), χωρὶς νὰ ληφθῶσι μέγιστα προφυλάξεις. Ἡ ἀτμόσφαιρα ὁμοίως φαίνεται καὶ ἐν ἄλλαις μολυσματικαῖς νόσοις, οὗτε ἄμεσον αἰτίον μεταξὺ τοῦ πρωτογενοῦς ἀσθενοῦς ἀτόμου καὶ τοῦ μολυνθέντος τοιοῦτου. Ἡ συγκοινωνία ἐνεργεῖται διὰ τῆς μεταφορᾶς τῶν μολυσμοφόρων μορίων, κόνεως, ἀπεξηραμμένων πτυέλων κτλ. Τὸ γεγονός τοῦτο κάμνει ὥστε νὰ παρὰδεχθῶμεν μάλιστα τὸ ὅτι ἡ ἀναπνευστικὴ βλεννομεμβράνη εἶναι ἀπορροφητικὴ ἐπιφάνεια καὶ ὅτι ὁ πνεύμων εἶναι μία τῶν ὁδῶν τῆς συνηθετέρας εἰσπνοῆς τοῦ μολυσματικοῦ στοιχείου. Ὅλοι περίπου οἱ φθισιολογοῦντες, ὑπερβαλλόντως φοβοῦνται πρωτίστως τὰς ἀναθυμιάσεις τῶν φθισικῶν, μόνον δὲ διὰ τοῦ εἰσπνεομένου ἀέρος τὰ μολυσμοφόρα ταῦτα προϊόντα δύνανται νὰ μολύνωσιν ὁργανισμόν κεκτημένον ἐκεῖνο ὅπερ ὁ Bouchardat, ἐδήλωσε διὰ τῶν λέξεων *φυσιολογικὴ ἀθλιότης*. Ἐπίσης ἡ διὰ τοῦ πεπτικοῦ βλεννομένου ἀπορρόφησης καὶ μόλυνσις, εἶναι τρόπος μεταδόσεως δυνατὸς ἄλλῃ σπάνιος. Πρῶτος ὁ Villemain ὑπέδειξε τὸ δυνατόν τῆς ἀναπτύξεως ἐντερομυεσεντερικῆς φυματιώσεως ἢ φυματιώδους μηνιγγίτιδος παρὰ πᾶσι μολυνθέντι παρὰ γάλακτος φθισικῆς ἀγελάδος ἢ αἰγός, ἥτις λειχομένη δύναται νὰ διαβροῇ οἶονεϊ τὰς θηλάς τῆς ὑπὲρ μολυσματικοῦ βρεστοῦ. Φαίνεται ὅτι ἡ φθίσις καθίσταται ἐπιτηδευτέρως πρὸς μόλυνσιν ἐν τῇ τελευτικῇ τῆς περιόδῳ· οὕτως ἐν ταῖς πλείσταις τῶν περιπτώσεων, καθωρῶμεν τὸ μολυνθὲν ἄτομον ἀσθενοῦν μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου παρ' οὗ φαίνεται ὅτι ὑπέστη τὴν μόλυνσιν. Εἶναι πιθανὸν κατὰ (Chauvilland) ὅτι ἐν δεδομένῳ χρόνῳ ἀναπτύξεως τῆς νόσου, ἐν τῇ περιόδῳ τῆς τήξεως καὶ μαλακύνσεως τοῦ πνεύμονος, τοῦ σχηματισμοῦ σπηλαίων· ὅποτε ὑπάρχει ἀφθονος ἀπόχρεμψις, διάρροια συντηκτικὴ καὶ διαψιλῆς, ἰδρωτὲς, ὅτι ἐπὶ λέγομεν, οἱ ὕροι οὕτω ὑπερτεροῦσιν ὡς πρὸς τὴν νοσοποιὸν δύναμιν τῆς εἰδικότητος. Ἢν τὸ ἐξόν ἢ διαπνεόμενον ἐκ τοῦ σώματος ἀρρώστων τῶν διατηρεῖσθαι τὴν βλαβεράν παθογόνον σφραγίδα τῆς παθήσεώς των καὶ δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ μεταδοῦναι τὴν νόσον.

(ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΚΗΣ ΤΟΜΗΣ.

ὑπὸ Ν. ΠΙΣΤΗ (ἐν Ἱερσολαίς).

“Ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γράφων ὑμῖν ὀλίγα τινὰ περὶ κεφαλοτρυπίδας ἐξήταζον ἐν ὀλίγοις τὴν σχετικὴν θέσιν τῶν δύο σπουδαιωτάτων

1) Bulletin Acad. mèd. συνεδρίαις τῆς 17 Νοεμβρίου 1868.

2) Bulletin Acad. mèd. συνεδρ. τῆς 6 Ιανουαρίου 1868.

τούτων χειρουργικῶν ἐγχειρήσεων, κεφαλοτρυπίδας καὶ καισαρικῆς τομῆς, ὡς τὰ νῦν διεπρόβλεπον ἢ εἶναι νὰ διακρυσθῇ τὰς τῶν ἢ νεωτέρων ἀντιστηπτικῇ μέθοδος, δὲν ἤλπιζον ὅτι τοσοῦτον ταχέως ἤθελεν εὐρεθῇ εἰς θέσιν ἰσχύος. Ἐκματι νὰ κρίνω περὶ τοῦ σπουδαιωτάτου τούτου ζητήματος εὐρεθεῖς ἐνώπιον ἐκτάκτου στενώσεως τῆς λεκάνης, ἐπιβαλοῦσης τὴν καισαρικὴν τομήν, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας δυστυχῶς ὑπῆρξεν ὁ θάνατος.

Καὶ εἶναι μὲν ἄλλοις, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἐγράφομεν ἀκολουθοῦντες ταῖς διδάγμασι σοφῶν καὶ πεπειραμένων διδασκάλων, ὅτι μία καὶ μόνη περίπτωσις δὲν δύναται ν' ἀποτελέσῃ κανόνα, ἢ ἐξέτασις ὅμῳ τῆς περιπτώσεως ταύτης, ἐνεκα τῆς σπανιότητος καὶ τοῦ ὅλως ἀσυνήθους, ὅπερ ἐκπερὶσσεύει, εἶναι, νομίζομεν, ἱκανὴ νὰ συντελέσῃ κατὰ τι πρὸς λύσιν τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν διατελοῦντος πάντοτε προβλήματος τῆς ἐκλογῆς μεταξὺ δύο τὰ μάλισ ἐπικινδύνων ἐγχειρήσεων· διὸ καὶ ὑπολαμβάνομεν ὅχι ἄσκοπον νὰ σημειωθῇ ἐν ὀλίγοις καὶ ἡ περίπτωσις αὕτη, ἰδίως χάριν ἐκείνων ὅστινες μερικώτερον ἐνδιαιτῶνται περὶ τὰ χειρουργικά.

Ἡ περὶ τῆς ἡμῶν ὁ λόγος περίπτωσις ἐπαρουσιάθη εἰς τὴν χειρουργικὴν κλινικὴν τοῦ καθηγητοῦ κ. Pajot, ὅστις κατὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ τεθεῖσαν ἀρχὴν ὅτι «ἡ καισαρικὴ τομὴ δέον νὰ ᾖ ἐγχειρήσις ἀπολύτου ἀνάγκης καὶ ὅχι ἐκλογῆς, οὐδέποτε ἤθελεν ἐπεχειρήσει ταύτην εἰ μὴ ἡνυχάζετο πρὸς τοῦτο ὑπὸ ὅλως ἐκτάκτου καὶ πολυπλόκου τῆς λεκάνης στενώσεως, στενώσεως τοιαύτης, δεκάδκι μόλις περιπτώσεων εἶδεν ὁ γυναικὶς διδάσκαλος κατὰ τὸ ἡμῶν περίπου αἰῶνα ἀριθμοῦν χειρουργικὸν αὐτοῦ στάδιον. Ἡ στένωσις αὕτη, ἐδράζουσα κατὰ τὴν ἀνωτέραν καὶ κατωτέραν τῆς μικρᾶς λεκάνης περιοχὴν, ἀπετέλει κατὰ μὲν τὴν πρώτην τὴν χαρακτηριστικὴν μορφήν, τὴν γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα *λοφεία ὡσειδῆς τοῦ Naugle* μετὰ ἐγκρατεῖς διαμέτρου μόλις 3 ἐ. μ., καὶ δὲ τὴν δευτέραν, ἐνεκα τῆς ὅλως ἀήθους προσεγγίσεως τῶν ἱσχυαδικῶν ὀστέων, 0,040 μόλις ἀπεχώριζον τοὺτους, κατὰ συνέπειαν τὸ ἀκρωτήριο ἦτο ἀπρόσιτον τῷ ἐξετάζοντι δακτύλῳ, εὐοδιαζόμενον μεταξὺ τῶν ἐγγύς ἀλλήλοις κειμένων ἡβικῶν τῶν, ἢ δὲ ἡβικὴ σύμφυσις μεζῶν τοῦ συνήθους μήκους ἔχουσα, ἠϋζάνε τὸ πρόσθιον τοίχωμα τῆς μικρᾶς λεκάνης, τείνουσα διὰ τοῦ ἀνωτέρου αὐτῆς ἄκρου πρὸς τὸν ὀμφαλόν, ἐξ οὗ ἀπεῖχε, κατὰ τὴν γενομένην καταμέτρησιν, ζωῆς ἔτι τῆς γυναικὸς, μόλις 8 ἐ. μ.,

Καὶ ταῦτα μὲν καθωρίσθησαν ἐπὶ τοῦ πτώματος, ὁρρότερον δ' εἶπεν ἐπὶ τῆς τῶν ἀπαλῶν μορίων ἐσπερημένης λεκάνης· προτοῦ ἡδὼς πάλαι διαβροῦσα διὰ τῆς αἰθούσης τῆς ἐγχειρήσεως φθάσει εἰς τὴν τῶν νεκροψιῶν, ἐκπερὶσσεύει εἰς τὴν λεπτομερῆ ἐξέτασιν πάντα ἐκεῖνα τὰ χαρακτηριστικὰ ἐκ μέρους τῆς λεκάνης σημεία, ὅπερ ἡνυχάζει τὴν χειρὰ τοῦ χειρουργοῦ πρὸς ἐπέμβασιν καὶ τὰ ὅποια ὡς εὐτυχῆσαντες ν' ἀντιληφθῶμεν τούτων, θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ συνοψίσωμεν ἐφεξῆς φρονούντες

καὶ ἤρξατο λαμβάνουσα πόμικτα Taid, περιέχον 4 gr. ἐρεσιβάδου; βρίζης, ἡ σχετικὴ ὁμῶς αὕτη ἡσυχία δὲν ἦτο εὐμενὴ προάγγελος τῆς αἰωνίου, ἐπελθούσης μετὰ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τῆς ἐγχειρήσεως συνεπείᾳ ἀφθονωτάτης ἐτωσερικῆς αἱμορραγίας, ὡς ἀπεδείχθη ἐν τῇ αἰ. κροφίᾳ. (ἀκολουθεῖ)

ΠΕΡΙ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΥΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ὑπὸ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ Α. ΓΚΙΖΗ (ἐν Πικρίοις).

Θέλων τις νὰ ἀναζητήσῃ τὰς δόδους καὶ τὸν τρόπον τῆς εἰσόδου τοῦ παρκαίτου τῆς φυματιώσεως ἐντὸς τοῦ ὀργανισμοῦ πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ εἰς τὰς πρώτας φάσεις τῆς νόσου, εἰς τὰς πρώτας συμπτώματα, δι' ὧν αὕτη ἐκδηλοῦται, εἰς τὴν στιγμήν, καὶ ἢ συνήθως ἡ νόσος εἶναι ἀκόμη τοπική. Ἦν δὲ ἤθελε τις ἐξετάσει ἐπιστημένως τὰ συμπτώματα τῶν φυματιώσεων, οὐδεμία ἀμφισβητεῖ ὅτι ἤθελε φησὶ ἐνίοτε, ὅπως εὐρῇ τὴν δόδον, δι' ἧς ἡ νόσος εἰσέδυσεν, ἴσως δὲ ἀναγνωρίζει ὅτι πρὶν ἢ ἡ νόσος προσβάλλῃ τὰ οὐριώδεστερα πλάγχθη, εἶχεν ἤδη ἀλλοιωθῇ δι' ἀλλοιώσεων περιφερικῶν, αἵτινες ὑπῆρχον ἢ ἀφετηρίαι τῆς παθώσεως ταύτης, ἢ ἔδωκεν δι' ἧς τὸ μικροζῶον εἰσέδυσεν ἐν τῷ ὀργανισμῷ. Νομίζομεν δὲ ὅτι δὲν ἤθελεν εἰσελθεῖν περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τὸν τοῦ Louis νόμον, ὅτι δηλαδὴ ἀμετὰ δεκαπενταετῆς ἡλικίαν δὲν ὑπάρχουσι φυματικαί εἰς ὅποιονδήποτε ὄργανον, ἐὰν δὲν ὑπάρχουσιν τοιαῦτα ἐν τῷ πνεύμονι· ὁ γενικός οὗτος κανὼν, ὃν καὶ ὁρθὸς πρὸς δὲ καὶ ἀδιαφιλονεικῆτος ἐν μέρει, δὲν ὑπανοστῇ ὅμως οὐλόλως ὅτι ἡ φυματιώσις ἀρχεται πάντοτε ἀπὸ τοῦ πνεύμονος· ἄλλως τε γνωρίζομεν τὴν σήμερον ὅτι ὑφίσταται ἀξιοσημείωτος ἀριθμὸς τοπικῶν φυματιώσεων, αἵτινες οἷον ἐπὶ προηγουμέναι τῆς τῶν πνευμόνων φυματιώσεως· ἐρ' ὃ νομίζομεν, ὅτι δύναται νὰ τροποποιηθῇ ὁ ἀνωτέρω τοῦ Louis νόμος, διὰ τοῦ ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῶν φυματίων εἰς οἷονδήποτε ὄργανον λήγει σχεδὸν πάντοτε εἰς πνευμονικὴν φθίσην.

Αἱ δόδοι δι' ὧν τὰ παρκαίτα τῆς φυματιώσεως εἰσδύουσιν ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἀναμφισβότως εἶναι πολυάριθμοι· ἐκτὸς τῶν ἀεροφόρων δόδων, αἵτινες βεβαίως φαίνονται ὅτι εἶναι αἱ συνηθέστεραι, ὑπάρχουσι πρὸς ταῦτα αἱ διὰ τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, αἱ διὰ τοῦ περιχλύπτουτος δέρματος, οὐτινος, ὡς γνωστὸν, πλεῖσται νόσοι ρύττωσι φυματιώδους ὑπάρχουτιν

περὶ τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, ὡς ἐπανειλημμένως ἐν διακρίσει ἡδυνήθημεν νὰ πεισθώμεν κλινικῶς. Ταῦτα ἐν παρόδῳ χάριν τῆς πρακτικῆς τῶν πραγμάτων πρὸς ἀσφάλειαν.

ἐπὶ τέλους ἔχομεν καὶ τὴν διὰ τῶν σπυριγεννητικῶν ὀργάνων δόδον, ἥτις δύναται νὰ ᾔνηκε ἢ ἔδωκε φυματιώσεως πρωτοπαθῶς ἀναπτυχθείσης, καὶ ἥτις ἐνίοτε μένει ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐντατοπισμένη.

Πόθεν προέρχονται τὰ πρωτοπαθῆ ταῦτα φυματικά; Ἄρα γε δὲν ὀφείλονται εἰς μόλυνσιν διὰ τῆς συνουσίας; Εἶναι λογικὸν νὰ ὑποθέσῃ τις τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ ἐρευνήσῃ. Ἦδη ὁ Conhaim (La tuberculose au point de vue de l'infection 1882) ἐσχημάτισε τὴν θεωρίαν ταύτην εἰπὼν «Παραδεκτὸν εἶναι ὅτι ἀνὴρ, συνευρεθείς μετὰ γυναῖκα, προσβεβλημένης ἔκ φυματιώσεως τῆς μήτρας, δύναται νὰ προσβληθῇ ἐξ οὐρηθρίτιδος φυματιώδους· εἶναι ζήτημα βεβαίως, προσθέτει, ἀξιὸν μελέτης, ἐκτεῖνο δὲ εἰς ὃ πρέπει τις νὰ ἐνδιατρίψῃ εἶναι, ἐὰν ἀνὴρ προσβεβλημένος ἐκ φυματιώσεως πνευμονικῆς ἢ ἀλλοῦ τινὸς ὀργάνου, δύναται διὰ μέσου τοῦ σπέρματος (εἰς περιπτώσεις βεβαίως, καὶ ὅς ὁ φυματιώδης ἴδς ὑπάρχει ἐν τῷ σπερματικῷ υγρῷ) νὰ μεταδώσῃ τὴν νόσον εἰς τὴν βλεννομεμβράνην τῶν τῆς γυναικὸς γεννητικῶν ὀργάνων».

Τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος ὁ καθηγητὴς Verneuil ὑπεστήριξε τὴν αὐτὴν ἰδέαν, παραδεχθεὶς τὴν θεωρίαν τῆς φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων δι' ἀμέσου μόλυνσεως, ἐνέδειξε δὲ πολυάριθμα ἐπιχειρήματα, ἐφ' ὧν δύναται στηριζόμενός τις νὰ ἀποδείξῃ τὸ δυνατόν τῆς θεωρίας ταύτης. Ἡ τοιαύτη θεωρία βεβαίως εἶναι μὲν λογικῶς παραδεκτὴ, ἐλλείπουσιν ὅμως τὰ γεγονότα· ὁ Verneuil δὲν ἀνέφερε ἢ ἐν μόνον, ἢ θεωρίαν λοιπὸν αὕτη τοῦ καθηγητοῦ Verneuil δὲν ἐγένετο ἀσπαστὴ ἢ ὡς ὑπόθεσις τις εὐφυῆς, στηριζομένη ἐπὶ γεγονότων ἀτελῶς σπουδασθέντων. Ὁ κ. Fernet, agrégé de la Faculté de Médecine κατὰ τὸ 1884 ὡμίλησεν ἐν τῇ ἐταιρίᾳ τῶν Νοσοκομείων τῇ 20 Δεκεμβρίου περὶ τῆς τοιαύτης θεωρίας, ἐν ᾗ ἀνέφερεν ὅτι ἀπέκτισεν ἐν τῇ κλινικῇ αὐτοῦ πολλοὺς ἀσθενεῖς πάσχοντας ἐκ φυματιώσεως πρωτοπαθοῦς τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, ἐξ ὧν ὑπώπευσε τὸ δυνατόν τῆς ἀμέσου μόλυνσεως διὰ τῆς συνουσίας, ἐπὶ τούτῳ δ' ἀνέφερε καὶ παρατηρήσεις τινὰς τὰς ἑξῆς.

Παρατήρησις Α'. — Εὐνή τις 25 ἐτῶν ἦλθεν ἐν τῇ κλινικῇ μου καὶ ἥτις ἦτο προσβεβλημένη ἐκ φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων καὶ ἐκ τινων ἄλλων ὀλίγων προεχωρημένων φυματιωδῶν ἐκδηλώσεων, ὧν καὶ ἡ μήτηρ ἀπεβίωσεν ἐκ πνευμονικῆς φθίσεως, αὐτὴ δὲ καὶ ἐκ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας εἶχε χοιραδικὰς ἐκδηλώσεις, ἐν δὲ τῇ ἐφηβικῇ ἡλικίᾳ διαταραχὰς τινὰς δυσμηνorrhοϊκὰς, ἐν ταῦτοις πάντοτε διέκειτο ἐν καλῇ καὶ ὑγιεὶ καταστάσει, ὅτε κατὰ τὸ 22 ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς ἡ ἀσθενῆς ἡμῶν ἐξῆ συζυγικῶς μετ' ἐνὸς κυρίου, ὅντος προσβεβλημένου ἐκ φυματιώσεως, καὶ ὅστις ἐγκατέλειπεν αὐτὴν μετὰ 2 ἐτη μεταβὰς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς υγείας του, ὅπου καὶ ἀπεβίωσεν. Ἡ ἀσθενῆς ἡμῶν ἀφ' οὗτου ἐγκατελείφθη, ἔσχε συγχάκας λευκορροίας

και πλειστάκις συμπτώματα χιλοκυκλοπιδίου, εκτός δε τούτων το τελευταίον ἔτος, και προσβολήν τινά μητροπεριτονίτιδος· ἡ νόσος λοιπὸν ἤρχισε διὰ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, ἀφ' ἧς δὲ στιγμῆς ἡ ἀσθενὴς εἰσηλθεὶν ἐν τῷ νοσηκομείῳ ἐδεσφαιώταμεν τὴν ὑπαρξίν καλπίσιδός, τε και μητροπεριτονίτιδος, φυματιώδους, εὐρόντες, μεταξὺ τῶν ἄλλων και σημεία ἀρχομένης πνευμονικῆς φυματιώσεως, τῆς γλώττης και ὀλίγον βραδυτέραι τῶν ὤτων, καθ' ὃν δὲ χρόνον ἡ ἀσθενὴς εὐμεινεν ἐν τῷ νοσηκομείῳ προσελήθη ἐκ μητροπεριτονίτιδος ἡ ἀδενορλιγγίμνος, φυματιώδους, καταληξασα διὰ πυήσεως, τὸ δὲ πῦον ἐκενώθη κατ' ἀρχὰς ἐν τῇ κύττει, εἴτε ἐν τῷ κόλπῳ, γενομένης δὲ μικροσκοπικῆς ἐξέτασεως ἀπεδείχθη ἡ παρούσα φυματιώδης μικροζώων ἐν τῷ πύῳ. (Ζηολοουεῖ)

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν ἐν τῇ Χειρουργικῇ Κλινικῇ ἀπὸ τοῦ Ἰαννου τοῦ 1883 μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 νοσηλευθέντων τραυματιῶν.

ὑπὸ ΔΙΗΜΕΡΙΟΥ Τ. ΤΑΜΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βοηθὸς τῆς Χειρουργ. Κλινικῆς.

(Συνέχεια. ὅρα σελ. 144).

Ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι ὁ ἀσθενὴς ἐπέζητε τοσαύτας ἡμέρας, ἐνθ' ὅσῃς ἐν τοῖς τοῦ διαφράγματος τραύματιν ὁ θάνατος εἶναι τάχως. Οὐχ ἦττον ὅμως ἐνόησε ὡς και ἐπὶ τῆς παρούσης περιπτώσεως παρατείνεται ἐπὶ μακρόν ἡ ζωὴ, ὡς δ' ἀναφέρει ὁ Hankins περίπτωσιν τινὰ ῥήξεως τοῦ διαφράγματος μετὰ ῥήξεως τοῦ σπλῆνός, ὁ θάνατος ἐπῆλθε μετὰ 2 1/2 μηνῶν, ἐν δὲ τῇ νεκροτομῇ εὐρέθη ἀπόστημα τοῦ πνεύμονος μετὰ πυώδους πλευρίτιδος. Καὶ ἄλλα ὅμως ἐξαιρετικὰ παρὰδείγματα εἶσι, καθ' ἃ ἀσθενεῖς τοιοῦτοι ἐπέζησαν πολλὰ ἔτη· ἀναφέρει δὲ ὁ Desault παρατήρησιν ζυλουργού, ὅστις κατὰπεσὼν ἐκ τῆς ὁροφῆς μεγάλου οἰκοδομήματος, παρουσίασε σπουδαιότατα φαινόμενα τρώσεως τοῦ διαφράγματος, ὅτινα ἐπαύσαντο ἐκτός τῆς βληχῆς και τῆς δυσπνοίας. Μετὰ πέντε ἔτη συνεπείχε ἐτέρως πτώσεως ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ἡμιμορίου τοῦ θώρακος και νέας ῥήξεις τοῦ διαφράγματος, ἀπέθανε μετὰ 4 ἡμέρας. Ἐν τῇ νεκροτομῇ εὐρέθη ἀρχικὴ ὠσειδὴς βλαγμὴ τοῦ διαφράγματος, 2 1/2 δακτύλων κατὰ τὸ τέοντῳδε, κέντρον τοῦ διαφράγματος, δι' ἧς πρὸς τὸ αὐτοῦ τοῦ θώρακος διεξήρχετο ὁ στόμχος και τὸ ἐγκάρσιον κόλον, ἄνω δ' αὐτῆς ὑπῆρχεν ἡ νέα ῥήξις τοῦ διαφράγματος, ὁ

ἡ νέα μοῖρα τοῦ κόλου διεξέπιπτε. Τελευτώντας ἤδη τὸ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀσθενούς, τραῦμα τοῦ διαφράγματος φέροντος, σημειώμεν ἐν περὶ ὅτι ὁ Ἱπποκράτης (περὶ ἐπιδημιῶν τόμ. 5. σελ. 254 ἐκδ. Littl.) ἀναφέρει ὡς συμπτώμα τῶν τραυματιῶν τούτων, και γέλωτα θορυβώδη, ὃν παρατήρησεν οὗτος ἐπὶ τοῦ Τύχωνος τραυματισθέντος ἐν τινι πολιορκίᾳ διὰ κατὰπελτοῦ εἰς τὸν θώρακα, ἐντὸς τοῦ ὅποιου ὁ θεράπων ἱατρός, κατ' αὐτόν, ἐξαίρων τὸ ζύλον, ἐγκατέλειπέ τι τοῦ δόρκτος κατὰ τὴ διάφραγμα. Τὸ σύμπτωμα τοῦτο, ὅπερ οὐδαμοῦ τὸ ἐφ' ἡμῖν εὐρομεν ἀναγραφόμενον ἐν τοῖς νεωτέροις συγγράμμασιν ἐπὶ τῶν τραυματιῶν τοῦ διαφράγματος, δὲν φαίνεται ἡμῖν ἀπίθανον και ἀνεξήγητον καθ' ὅσον ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν γενομένου γέλωτος, παράγων εἶναι αὐτὸ τὸ διάφραγμα κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν Φυσιολόγων. (ὅρα Beclard)

Ὁ τέταρτος τῶν ἀσθενῶν τούτων δι' ὁξέων ὀργάνων πληγῆς, ἔφερε τραῦμα κατὰ τὸ ἀριστερὸν ὑποχόνδριον μετὰ τρώσεως τοῦ κατιόντος κόλου και διαμπεροῦ τοῦ σπλῆνός. Ἡ διεύθυνσις τοῦ τραύματος ἦν λοξὴ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Ὁ ἀσθενὴς ἦν ἐξηνητημένος, μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας ἀπεβίωσεν ἐξ ἐξηνητησεως συνεπεία ἐσωτερικῆς αἱμορραγίας.

Ὁ πέμπτος τέλος τῶν ἀσθενῶν, ἔφερε τραῦμα δι' ὁξέος ὀργάνου μετὰ τρώσεως τοῦ πνεύμονος, κατὰ τὴν δεξιὰν ὠμοπλάτην. Εἶχαν ἅπαντα τὰ συμπτώματα τοῦ διαμπεροῦ τραύματος, μετὰ τραυματικοῦ ἐμφυσήματος τάχιστα ἀναπτυσθέντος. Οὐχ ἦττον ὁ ἀσθενὴς οὗτος τῇ κατὰλλήλῃ θεραπείᾳ μετὰ 15 περίπου ἡμέρας, και τοῖς ὑποστάς ἐρυσίπελκας ἐκθῆς, μόνος οὗτος ἐκ τῶν 5 φερόντων τὰ ἄνω περιγγραφέντα διαμπερῆ τοῦ θώρακος τραύματα.

Β'.— Τραύματα τῆς κοιλίας.

Τοιαῦτά τραύματα φέροντες ἀσθενεῖς ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῇ Χειρ. Κλινικῇ πέντε. Ἄπαντα τὰ τραύματα ταῦτα δι' ὁξέων ὀργάνων γενομένα ἦσαν διαμπερῆ μετὰ και ἄνευ τρώσεως τῶν ὑποκειμένων σπλάγχων. Ἡ συχνότης τῶν διαμπερῶν τραυματιῶν τῆς κοιλίας ἐξηγεῖται ἐκ τῆς μὴ προτιτασίας τῆς κοιλίας δι' ἀνευδρότων ἰστῶν κατὰ τῆς ἐνεργείας τῶν διαφύων τιτρωστικῶν ὀργάνων, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τοῦ θώρακος, προπεφυλαγμένου ὑπὸ τῶν πλευρῶν, στέρνου και σπονδύλων.

Ἐκ τῶν 5 τούτων τραυματιῶν, 3 μὲν ἀπέληξαν καλῶς, τὰ δὲ λοιπὰ 2 κακῶς. Περὶ τῶν τραυματιῶν τούτων σπουδαιότατην λαμβάνομεν ιδεάν ὡς ἐξῆς :

Ὁ πρῶτος τούτων 20ετῆς τὴν ἡλικίαν ἔφερε τραῦμα διαμπερές ἄνευ τρώσεως τῶν ἐντέρων κατὰ τὴν δεξιάν λαγώνσειον χώραν, ὅσον 3 ἐκατοστομέτρων τὸ μήκος μετὰ προπτώσεως ὅσον ἀμυγδαλοῦ τὸ μέγεθος,

τεμαχίου επιπλόου. Αίμορραγία δὲν επηκολούθησεν, ἥτις εἰς τὰ τραύματα ταῦτα ἐνίοτε καὶ αὐτὴν τὴν ζώην δύναται νὰ ἀπειλήσῃ, οὐδὲ γενικὰ φαινόμενα. Κατὰτάξαντες τὸ οὐδὲν σημεῖον περισφίγγεως παρεχόμενον, ἐνηργήσαμεν τὴν ἐννοσίαν τοῦ τραύματος τῇ δι' ἄμματος, βαρὺ ὡς οφείλομεν νὰ ποιῶμεν κατὰ γενικὴν κανόνα εἰς τὰ τραύματα τῆς κοιλίας, σκοποῦντες τὴν ταχέαν ἀπόρριξιν τῆς περιτοναϊκῆς κοιλότητος, τοπικῶς δὲ ἐφημερόσμεν ψυχρὰ ἐπιθέματα. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἤρξατο ἀναπτυσσόμενα φαινόμενα τινὰ περιτονίτιδος, περιγεγραμμένης, ἥτις ἐπιτεθέντα καὶ διαρκέσαντα περὶ τὰς 5 ἡμέρας ἐπαύσαντο. Τὸ τραύμα ὅμως μὴ ἐνώθεν α' σκοπῇ ἤρξατο πυρροοῦν ἀκοῦντως, ἡ δὲ πύλη ἐξηκολούθησεν ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας ἀφθονος, ἔς παρελθούσης ἐπαυλώθη ταχέως τὸ τραύμα. Ὁ ἀσθενὴς μετ' ὀλίγον ἐξῆλθεν ὑγιῶς ἔχων τοῦ Νοσοκομείου.

Ὁ δεύτερος τῶν ἀσθενῶν τούτων 30ετής, Ἰταλὸς τὴν καταγωγὴν, ἔφερε κατὰ τὸ μεσογάστριον τραύμα 1 1/2 ἑκατοστ. διὰ νύσσητος ὀργάνου διαμπερές ὡς ἐκ τῶν συμπτωμάτων τῆς ἐπελθούσης περιτονίτιδος ἐγένετο, ὁ δὲ μὴ εὐδοκασθείσης εἰς τὸ τραύμα ὡς εἶχεν τῆς μήλης, καθόσον ἐν τοῖς τραύμασι τούτοις ἀντενδεδειγμένη ὑπὸ πάντων τῶν χειρουργῶν θεωρεῖται ἀπαλύτως ἡ δι' αὐτῆς ἐξέτασις. Ὁ ἀσθενὴς περὶ προσήλθεν εἰς τὴν κλινικὴν, οὐδὲν ἔκτακτον φαινόμενον παρουσιάζων, οὐδόπως δὲ φαινόμενος πάσχων τι. Οὗτος μετὰ πάντες ἡμέρας παρελθούσης τῆς περιτονίτιδος ἐξῆλθε καλῶς ἔχων τοῦ νοσοκομείου.

Ὁ τρίτος ἀσθενὴς 24ετής νεανίας ἔφερε τραύμα δι' ὀξείας ὀργάνου διαμπερές κατὰ τὴν στομαχικὴν χώραν ἐγκασίως τῆς λευκῆς γραμμῆς καίμενον, κάτωθεν τῆς ξιφοειδοῦς ἀποφύσεως, ἐκ τοῦ τραύματος, ἔχον τὸ μήκος 4 ἑκατοστομέτρων ἐξήρχετο τεμάχιον μὴ τετραμμένου ἐπιπλόου, ὅσον ἀμυγδαλοῦ τὸ μέγεθος. Τὰ ἔντερα δὲν ἦσαν τετραμμένα. Ἡ αἰμορραγία ἦν ἐλαχίστη, ὁ δὲ ἀσθενὴς ὅλως ἥσυχος, οὐδόπως ἐφάνετο ἐπηρεασθεὶς τὴν γενικὴν κατάστασιν ὑπὸ τοῦ σπουδαίου τούτου τραύματος, καίτοι εἰς τὰ τραύματα ταῦτα τὰ γενικὰ φαινόμενα (ὠχρότης, ψύξις, κατὰπτώσις, δυσφορία, προκάρδιος στενοχωρία, συγκοπή κ.τ.λ.) εἶναι θιζόντως συχνὰ καὶ σπουδαῖα. Κατὰτάξαντες ἐπὶ τῇ προκειμένου ἀσθενοῦ τὸ προπεσὸν τεμάχιον τοῦ ἐπιπλόου, ἠνώσαμεν μετὰ τὴν ἀπολύμανσιν αὐτοῦ διὰ πυκνῆς διαλύσεως φαινικοῦ ὀξέος τὸ τραύμα διὰ δύο βαθύτάτων μέχρι καὶ τοῦ περιτοναίου βαρῶν δι' ἄμματος, ἐπεθέσαμεν δὲ ψυχρὰ ἐπὶ τῆς τραυματίας χώρας εἰς ἱκανὴν ἔκτασιν. Ὁ ἀσθενὴς καθ' ὅλην τὴν 10ήμερον ἀποθεραπεύειν διήλθεν ἀπύρετος καὶ ἀνευ ἐντυπώσεων φαινομένων περιτονίτιδος. Μόνον ὀλίγου πόνου, τὴν ἐπιτυχὴν τῆς τρώσεως, ἡ σθένη κατὰ τὴν κοιλίαν, καθ' ἣν ἐχορηγήθη αὐτῷ ὕπνιον εἰς μικρὰ, δι-

σεις. Ἡ ἐνωσις ἐγένετο κατὰ α' σκοπὸν μεγίστην ἡμῖν ἐνεποίησεν ἐν τύπωσιν διὰ τὸ ταχὺ καὶ εὐάρεστον ἀποτέλεσμα αὕτη.

Ὁ τέταρτος ἀσθενὴς 20ετής τὴν ἡλικίαν, ἔφερε τραύμα 4 ἑκατοστομέτρων τὸ μήκος ἐγκασίως κατὰ τὸ μεσογάστριον μετὰ προπτώσεως ἱκανῆς μοίρας (ἐνδὸς μέτρου σχεδὸν) μὴ τετραμμένων λεπτῶν ἐντέρων καὶ ἀνευ προπτώσεως ἐπιπλόου μετενεχθεὶς δὲ διὰ φορτήρου ἀμάξης (κάρρου) ἐκ τοῦ δώρου περιόπου ἀπέχοντος χωρίου Ἀμαρουσίου, ἐνθα ἐν συμπλοκῇ ἐτραυματίσθη, ἦν κατὰ τὴν περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἀφίξιν αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐπισυμβάτης αἰμορραγίας ἐξηληλυμένος, κατὰψυχρος, ἐν συντόμῳ παριστῶν ὕπνιν ἱπποκρατικὴν. Ἐν τῇ τοιαύτῃ καταστάσει τοῦ ἀσθενοῦς, ἐξητήσαμεν νὰ πληρώσωμεν τὰς 3 γυρίαις ἐνδείξεις ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν τραυμάτων τούτων, ἥτοι τὴν καταπολέμησιν τῶν γενικῶν φαινομένων, τὴν εὐδόωσιν τοῦ τραύματος πρὸς τὰς εὐνουστέρας διὰ τὴν θεραπείαν συνθήκας, καὶ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀμέσων ἢ ἐμμέσων ἐπιπλοῶν. Ὅθεν ἄμα μετὰ τὴν χορήγησιν οἴνου γενναίου, ἐντριβῶν δι' οἰνοπνεύματος, κ.τ.λ. καὶ τὴν ἀντισηπτικὴν ἀπόπλυσιν τοῦ τραύματος, κατετάξαμεν τὰς προπεπτικαίας τῶν ἐντέρων ἐλικας ἀνευ διευρύνσεως τοῦ τραύματος, πρὶν δ' ἢ ἐνώσωμεν τὸ τραύμα ὁ ἀσθενὴς ἐξέπνευσεν ἐκ συγκοχῆς πιθωνώτατα. Νεκροτόμῃ δὲν ἐγένετο, ἄτε παραπλαβόντων τῶν συγγενῶν τὴν πρῶτην τὸν νεκρόν.

Τὸ πέμπτον καὶ τελευταῖον τῶν τραυμάτων τούτων, ἔφερε γυνὴ 40ετής τὴν ἡλικίαν, κάτωθεν τοῦ ἀριστεροῦ ὑπόχονδρίου περὶ τὰ 8 1/2 ἑκατοστά. μετρα. Τὸ τραύμα εἶχε μήκος 4 ἑκατοστομ. ἦν δὲ διαμπερές. Ἡ γυνὴ αὕτη νοσηλευθεύετο τὰς 3 πρώτας ἡμέρας οἴκοι, κατέφυγεν εἰς τὴν Κλινικὴν, φέρουσα ἔντονα τὰ φαινόμενα διαχύτου περιτονίτιδος. Τὸ τραύμα ἦν γάινον καὶ ἀποδίδον ἀφθονώτατον κοπρανώδες τὴν ὁσμὴν πύον ἐπὶ 4 ἡμέρας, καθ' ἃς ἐπέζησε παρὰ τὴν θεραπείαν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ ἢ ἐν λόγῳ γυνή.

Γενομένης νεκροτομῆς, εὐρέθη τραύμα τοῦ κατιόντος κώλου κάτωθεν τῆς β' καμπῆς αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ κύτει τῆς κοιλίας ἀφθονον πύον, ἀνάμικτον κοπρανώδεσιν οὐτίαις καὶ ὀρρώδει ἀφθονῷ ὕδατι.

γ'. Τραύματα τοῦ ὡσχεύου.

Εἰς ἀσθενὴς μετὰ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς τρώσεως τοῦ εἰσελθόντος εἰς τὴν Κλινικὴν ἔφερε τοιοῦτον τραύμα διὰ ὀλέσεως μετ' ἀπωλείας τῆς οὐτίας τοιαύτης, ὥστε μέγα μέρος τῆς βίβης τοῦ ὡσχεύου καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περιναίου εἶχεν ἀπογυμνωθῇ σαρκῶν, διεφάνοντο δὲ καὶ μὲς τινες τοῦ περιναίου. Ἀπὸ τοῦ τραύματος συγκοινωνούντος μετὰ τῆς ὑμενώδους μοίρας τῆς οὐρήθρας ἐξήρχοντο ἄπαντα σχεδὸν τὰ οὖρα τοῦ ἀσθενοῦς. Τῇ κατα-

λήλω ἐπιδέσει καὶ μετὰ 2 περίπου μηνῶν νοσηλείαν τὸ ἱκανῶς πυόρροον πρότερον τοῦτο τρικύμα, ἐπουλώθη τελείως, ὅ δ' ἀσθενὴς ἐξῆλθεν ἰαλείᾳ (ἀκολουθεῖ).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ.

Οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν κκ. συνδρομῆται παρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Δ. Γεωργαντᾶ. — Στοιχεῖα Ἱατροδικαστικῆς. Τόμ. Α'. Ἀθήναι 1885. Τιμὴ τοῦ βίου συγγράμματος Δρ. 32 πληρωτέα ἐπὶ τῇ παραλαβῇ τοῦ Α' τόμου.

Publications du Progrès médical. Paris. 14. Rue de Cernes.
DE L'APHASIE
et de ses diverses formes
par L. DE BERNARD.

Un volume in 8° de 271 pages, avec 32 figures. — Prix 4 fr.

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — Ἑγχειρίδιον Χειρουργικῆς. — Πρὸς χρῆσιν τῶν τε φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῶν πρακτικῶν ἰατρῶν μετὰ 148 εἰκόνων ἐν τῇ κειμένῳ. — Ἀθήναι. — 1884. — Τιμὴ τοῦ βίου βιβλίου Δραχ. 15. — Εὑρίσκεται ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις τῶν κκ. Κ. Βίλμπεργ καὶ Κ. Μπέκ ὡς καὶ παρὰ τῷ κλητῆρι τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Δημοπούλῳ.

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — Ἑγχειρίδιον συστηματικῆς ἀνατομικῆς τοῦ ἀνθρώπου. — Ἰκδοσις Γ'. ἐν πολλοῖς ἐπεξεργασμένη, 1884. Τιμ. Δρ. 20. — Εὑρίσκεται παρὰ τῷ κλητῆρι τοῦ Πανεπιστημίου κ. Δημοπούλῳ καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Μπέκ.

Σπ. Μηλιωράκη. — Περὶ ἀφομοιώσεως τῶν φυτῶν. — Ἐν Ἀθήναις 1885. Τιμ. δραχ. 2.

Ι. Θεοφανίδου. — Πραγματεία περὶ Ἑλωδῶν Πυρετῶν. Ἀθήναι 1885. Τιμ. Δρ. 7.